

DECIZIE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecători Maria Ghervas, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Sergiu Savca, avocatul Victor Felișcan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Iuliei Savca împotriva lui Sergiu Savca cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017, prin care a fost refuzat în primirea cererii reconvenționale,

c o n s t a t ă:

La data de 29 februarie 2016, Iulia Savca a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Savca cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, pârâtului este fostul ei soț cu care a divorțat la data de 06 ianuarie 2005.

Menționează că după divorț a împrumutat pârâtul suma de 30 000 lei, cu termen de rambursare până la data de 14 mai 2013, însă în termenul stabilit pârâtul nu a restituit suma împrumutată.

Solicită reclamanta încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a datoriei în sumă de 30 000 lei, a sumei de 11 389,32 lei, cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 1241,68 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 26 mai 2016 a fost admisă acțiunea și încasat din contul lui Sergiu Savca în beneficiul Iuliei Savca a sumei de 30 000 lei, cu titlu de datorie, a sumei de 11389,32 lei, cu titlu de dobânda de întârziere, a sumei de 1241,86 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La data de 22 august 2016, Sergiu Savca a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2016 a fost admisă cererea și repus în termen apelul declarat de către Sergiu Savca, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Sergiu Savca și a fost acordat apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor, și anume depunerea cererii de apel motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 ianuarie 2017 apelul declarat de către Sergiu Savca împotriva hotărârii Dondușeni din 26 mai 2016 a fost acceptat spre examinare.

La data de 23 mai 2017, reprezentantul lui Sergiu Savca, avocatul Victor Felișcan a înaintat cerere reconvențională împotriva Iuliei Savca cu privire la rezolvirea contractului de împrumut.

Menționează că, în prima instanță pârâtul a fost privat de dreptul de a formula obiecții și prezenta probe și de a-și exercita alte drepturi prevăzute de art. 27, 56, 118 Cod de procedură civilă, deoarece cauza a fost examinată în lipsa lui, iar despre hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 26 mai 2016 a aflat în luna iulie 2016.

Susține că, cerința corespunde principiului egalității armelor în proces și principiului contradictorialității, instanța de apel având rolul de instanța de fond din moment ce a fost admisă cererea de repunere în termenul de apel.

Solicită, admiterea spre examinare a cererii reconvenționale simultan cu acțiunea inițială, admiterea acțiunii reconvenționale și rezolvirea contractului de împrumut a sumei de 30 000 lei din declarația din 14 mai 2010 autenticată notarial la notarul public Eugenia Conoval.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 a fost refuzat în primirea spre examinare a cererii reconvenționale înaintată de către Sergiu Savca prin intermediul reprezentantului Victor Felișcan, deoarece a fost depusă contrar prevederilor art. 172 Cod de procedură civilă.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la data de 10 noiembrie 2017, reprezentantul lui Sergiu Savca, avocatul Victor Felișcan a contesta-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea cererii de recurs a menționat că încheierea recurată este neîntemeiată și ilegală, motiv pentru care urmează a fi casată și restituită pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 a fost expediată în adresa reprezentantului recurentului la data de 30 octombrie 2017, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d.128), și recepționată de către avocatul Victor Felișcan la data de 02 noiembrie 2017. În circumstanțele relevate recursul declarat de către Sergiu Savca se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 28 noiembrie 2017, în adresa intimatei Iulia Savca a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Sergiu Savca, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care

urmează a fi admis, cu casarea intergrală a încheierii instanței de apel și emiterii unei noi hotărâri sub formă de încheiere cu privire la restituirea cererii reconvenționale, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Potrivit art. 172 alin (1) CPC până la începerea dezbaterilor judiciare, pârâtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială. Acțiunea reconvențională înaintată conform art.173 alin. (1) lit .b) poate fi depusă și până la finalizarea examinării pricinii în fond, iar conform prevederilor alin. (2) al aceluiași articol intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii.

Conform prevederilor art. 173 alin. (1) CPC, judecătorul primește acțiunea reconvențională dacă: a) aceasta urmărește compensarea pretenției inițiale; b) admiterea ei exclude, total sau parțial, admiterea acțiunii inițiale; (2) ea și acțiunea inițială sînt în conexiune, iar judecarea lor simultană ar duce la soluționarea rapidă și justă a litigiilor. Iar, alin (2) al aceluiași articol prevede că, dacă, în cazurile menționate la alin. (1) lit. a) și c), se constată că numai acțiunea principală poate fi judecată, instanța o judecă separat.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 26 mai 2016 a fost admisă acțiunea Iuliei Savca împotriva lui Sergiu Savca și s-a dispus încasarea din contul lui Sergiu Savca în beneficiul Svetlanei Savca a sumei de 30 000 lei, cu titlu de datorie, a sumei de 11389,32 lei, cu titlu de dobânda de întârziere, a sumei de 1241,86 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 22 august 2016, Sergiu Savca a contesta-o cu apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 ianuarie 2017 apelul declarat de către Sergiu Savca împotriva hotărârii Dondușeni din 26 mai 2016 a fost acceptat spre examinare.

În cadrul examinării cererii de apel, Sergiu Savca în temeiul art. 173 alin. (1) lit. b) și c) Cod de procedură civilă a înaintat acțiune reconvențională împotriva Iuliei Savca cu privire la rezilierea contractului de împrumut.

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 a fost refuzat în primirea spre examinare a cererii reconvenționale înaintată de către Sergiu Savca prin intermediul reprezentantului Victor Felișcan.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu cadrul legal aplicabil speței, Colegiu conchide că Curtea de Apel Bălți eronat a refuzat în primirea acțiunii reconvenționale.

În conformitate cu prevederile art. 372 alin. (1), (1¹), (1²), (2) și (3) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță. Instanța de apel nu are dreptul să administreze probele care au putut fi prezentate de participanții la proces în primă instanță, cu excepția situației stabilite la alin.(1). În cazul în care părțile și alți participanți la proces invocă necesitatea administrării de noi probe, aceștia trebuie să indice probele respective, mijloacele prin care ele pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în prima instanță.

Pot fi citați în instanță de apel martorii audiați în primă instanță dacă în cererea de apel se contestă depozițiile lor. În apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții. Se pot cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală.

Conform art. 169 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă:

a) cererea nu urmează a fi judecată în instanță judecătorească în procedură civilă;

b) există o hotărâre judecătorească irevocabilă cu privire la un litigiu între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeiuri sau o încheiere judecătorească prin care se admite încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau că între părți s-a încheiat o tranzacție;

b¹) reclamantul și-a retras acțiunea civilă la faza judecării cauzei în procesul penal, dacă retragerea a fost acceptată de instanță;

c) aceasta este depusă de un organ, organizație sau o persoană în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unei alte persoane fără ca prezentul cod sau o altă lege să le delege dreptul adresării în judecată în acest scop;

d) există o hotărâre arbitrală, obligatorie pentru părți, cu privire la litigiul dintre aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeiuri, cu excepția cazurilor în care judecata a respins cererea de eliberare a titlului de executare silită a hotărârii arbitrale sau a desființat hotărârea arbitrală;

e) reclamantului și/sau pârîtului îi lipsește capacitatea de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute la art.59 alin.(2).

Potrivit art. 170 alin. (1) CPC, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:

a) reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părților;

b) instanța nu este competentă să judece pricina;

c) cererea a fost depusă de o persoană care, în pricina civilă respectivă, nu are capacitate de exercițiu al drepturilor procedurale civile;

d) soțul a înaintat acțiunea de desfacere a căsătoriei fără consimțământul soției, în timpul sarcinii sau în primul an de la nașterea copilului;

e) cererea nu este semnată ori este semnată de o persoană neîmputernicită de a o semna ori este semnată fără a se indica funcția semnatarului;

f) cererea a fost depusă în numele persoanei interesate de către o persoană neîmputernicită de a porni și a susține procesul;

g) la aceeași instanță sau la o alta, se află în judecată un litigiu între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeiuri;

i) reclamantul își retrage cererea înainte de emiterea încheierii privind intentarea procesului.

Prin prisma normelor legale menționate mai sus, Colegiul consideră că în speță sunt întrunite temeiurile de restituire și nu de refuz în primirea cererii reconvenționale.

Mai mult ca atât în conformitate cu art. 169 alin. (3) Cod de procedură civilă, refuzul judecătorului de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea

adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeuri, fapt ce ar putea duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În asemenea circumstanțe Colegiul consideră necesar de a restitui cererea reconvențională, or, în conformitate cu art. 170 alin. (4) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de reprezentantul lui Sergiu Savca, avocatul Victor Felișcan, de a casa integral încheierea Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 și de a emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care se restituie cererea reconvențională înaintată de Sergiu Savca prin intermediul avocatului Victor Felișcan împotriva Iuliei Savca cu privire la rezilierea contractului de împrumut, iar cauza urmează a fi restituită la Curtea de Apel Bălți pentru examinarea apelului depus de Sergiu Savca în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul lui Sergiu Savca, avocatul Victor Felișcan.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Iuliei Savca împotriva lui Sergiu Savca cu privire la încasarea sumei și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

Se restituie cererea reconvențională înaintată de avocatul Victor Felișcan în interesele lui Sergiu Savca împotriva Iuliei Savca cu privire la rezilierea contractului de împrumut.

Se explică lui Sergiu Savca că, restituirea cererii reconvenționale nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeuri la instanța de judecată competentă.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Savca împotriva lui Sergiu Savca cu privire la încasarea sumei la Curtea de Apel Bălți pentru examinare apelului în fond.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic